

Βιετνάμ/Καμπότζη: Αυτόχθονες μειονότητες του Βιετνάμ και κλείσιμο των στρατοπέδων προσφύγων στην Καμπότζη

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Καμπότζη και το Βιετνάμ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Βιετνάμ της 19ης Ιανουαρίου 1995¹ και της 15ης Μαΐου 1997², το ψήφισμά του της 12ης Μαρτίου 1998³ σχετικά με την Καμπότζη, το ψήφισμά του της 16ης Νοεμβρίου 2000⁴ σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Βιετνάμ και το ψήφισμά του της 5ης Ιουλίου 2001⁵ σχετικά με τις θρησκευτικές ελευθερίες στο Βιετνάμ,
 - έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του ΟΗΕ του 1951 για την κατάσταση των προσφύγων και το πρωτόκολλό της του 1967,
 - έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο του ΟΗΕ για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα του 1966,
 - έχοντας υπόψη τη συμφωνία συνεργασίας του 1995 μεταξύ ΕΕ και Βιετνάμ,
 - έχοντας υπόψη την τριμερή συμφωνία που υπογράφηκε στις 21 Ιανουαρίου 2002 μεταξύ Καμπότζης, Βιετνάμ και Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Καμπότζη είναι συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης του 1951 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων, η οποία απαγορεύει τον καταναγκαστικό επαναπατρισμό αιτούντων άσυλο σε χώρα όπου ενδέχεται να απειλείται η ζωή ή η ελευθερία τους,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Βιετνάμ και η Καμπότζη, ως συμβαλλόμενα μέρη του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, υποχρεούνται να σέβονται την ελευθερία του λόγου, του συνεταιρίζεσθαι, την ελευθερία θρησκευτικής πίστης και λατρείας,
- Γ. εκφράζοντας την ανησυχία του για τις συνεχιζόμενες διώξεις αυτοχθόνων μειονοτήτων – των λεγομένων «Ορεινών» – από το Κεντρικό Υψίπεδο του Βιετνάμ, μετά τις διαδηλώσεις που σημειώθηκαν το Φεβρουάριο του 2001 σε διαμαρτυρία εναντίον της απαλλοτρίωσης της προγονικής γης τους, της εισροής βιετναμέζων εποίκων από τις πεδινές περιοχές οι οποίοι καταλαμβάνουν τα γεωργικά εδάφη, της έλλειψης ελευθερίας του θρησκευέσθαι για τα μέλη των μη αναγνωρισμένων ευαγγελικών προτεσταντικών

¹ ΕΕ C 43 της 20.2.1995, σ. 86.

² ΕΕ C 167 της 2.6.1997, σ. 154.

³ ΕΕ C 104 της 6.4.1998, σ. 233.

⁴ ΕΕ C 223 της 8.8.2001, σ. 337.

⁵ ΕΕ C 65 E της 14.3.2002, σ. 369.

εκκλησιών, καθώς και της άρνησης βασικών δικαιωμάτων, μεταξύ των οποίων η εκπαίδευση στις γλώσσες τους,

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Μόι έχουν διακριτή γλωσσική και εθνοτική ταυτότητα, η οποία επιθυμούν να γίνει σεβαστή σε πλαίσιο αυτονομίας,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι καμποτζιανές αρχές ανέκαθεν φαίνονταν απρόθυμες να τους χορηγήσουν πολιτικό άσυλο και ότι σήμερα επιθυμούν να κλείσουν τα στρατόπεδα προσφύγων και ότι επιτρέπουν στους πρόσφυγες να αναζητήσουν άσυλο σε τρίτες χώρες, ιδίως στις Ηνωμένες Πολιτείες,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη τη δημογραφική πίεση των βιετναμικών πληθυσμών προς τα υψίπεδα της ενδοχώρας τους και προς την Καμπότζη, τη στιγμή που οι πόροι της Καμπότζης δεν της επιτρέπουν να αντιμετωπίσει αυτή την πληθυσμιακή εισροή,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τριμερής συμφωνία μεταξύ UNHCR, Καμπότζης και Βιετνάμ είχε προβλέψει να επαναπατρισθούν υπό την αιγίδα της UNHCR οι περίπου 1000 Ορεινοί που είχαν καταφύγει στην Καμπότζη ως συνέπεια της παραβίασης της ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και οι οποίοι σήμερα στεγάζονται σε δύο στρατόπεδα του UNHCR στο Μοντολκίρι και στο Ρατανακιριμόρε,
- Η. καταθρουβημένο από την απόφαση της καμποτζιανής και της βιετναμικής κυβέρνησης να επιχειρήσουν να εφαρμόσουν διμερώς τη συμφωνία περί επαναπατρισμού πριν από την φετινή περίοδο των βροχών, καθώς και από την άρνηση της βιετναμικής κυβέρνησης να επιτρέψει σε ομάδες παρατηρητών της UNHCR να επισκεφθούν χωριά όπου ενδέχεται να επιστρέψουν οι επαναπατριζόμενοι,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνακόλουθη αποχώρηση της UNHCR από την τριμερή συμφωνία και ο τερματισμός της ανάμειξης της στη διαδικασία επαναπατρισμού αφήνει τους αιτούντες άσυλο εκτεθειμένους σε κινδύνους καταναγκασμού και εκφοβισμού προκειμένου να επιστρέψουν στο Βιετνάμ,
- Ι. τονίζοντας ότι πέρυσι περισσότεροι από 200 πρόσφυγες είχαν επαναπατρισθεί βιαίως από τις καμποτζιανές επαρχιακές αρχές στο Βιετνάμ και ότι ορισμένοι από αυτούς κατά την επάνοδό τους συνελήφθησαν από τις βιετναμικές αρχές και υπέστησαν κακομεταχείριση,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αρχών αποτελεί κεφαλαιώδες στοιχείο της συμφωνίας συνεργασίας ΕΚ-Βιετνάμ του 1995 καθώς και της συμφωνίας συνεργασίας ΕΚ-Καμπότζης του 1999,
 - 1. καλεί όλα τα μέρη (Καμπότζη, Βιετνάμ και UNHCR) να επιδιώξουν την εξεύρεση μόνιμης λύσης στη δεινή κατάσταση των Μόι αιτούντων άσυλο·
 - 2. ζητεί επιμόνως από την καμποτζιανή κυβέρνηση να τηρήσει τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη Σύμβαση του 1951 για τους πρόσφυγες και ιδίως να εξασφαλίσει ότι οποιοσδήποτε επαναπατρισμός Μόι στο Βιετνάμ θα πραγματοποιείται σε εθελοντική βάση, ενώ παράλληλα θα εξασφαλίζεται ότι οι αιτούντες άσυλο που φθάνουν στη Καμπότζη δεν θα στερούνται των στοιχειωδών δικαιωμάτων ασύλου τους·
 - 3. ζητεί να διακοπούν τα προγράμματα επαναπατρισμού έως ότου δοθούν ισχυρές εγγυήσεις και από τις δύο κυβερνήσεις ότι οι επαναπατρισμοί θα είναι απολύτως εθελοντικοί και ότι

η ζωή των επαναπατριζόμενων Μόι δεν θα απειληθεί μετά την επιστροφή τους στο Βιετνάμ·

4. καλεί τη βιετναμική κυβέρνηση να τερματίσει την αυθαίρετη κράτηση των Μόι που έχουν επιστρέψει από την Καμπότζη στο Βιετνάμ, είτε εθελοντικά είτε παρά τη θέλησή τους·
5. ζητεί από την Επιτροπή να βοηθήσει τις βιετναμικές αρχές να αναπτύξουν τη χώρα ούτως ώστε να ανασχεθεί η για οικονομικούς λόγους έξοδος των κατοίκων·
6. ζητεί από την Επιτροπή να βοηθήσει την βιετναμική κυβέρνηση στο πρόγραμμά της για μείωση της φτώχειας και βελτίωση των συνθηκών ζωής στην περιοχή των υψιπέδων·
7. καλεί την κυβέρνηση του Βιετνάμ να επιτρέψει σε προσωπικό της UNHCR να επισκεφθεί τα κεντρικά υψίπεδα του Βιετνάμ για να παρακολουθήσει την κατάσταση σε σχέση με την επιστροφή των αιτούντων άσυλο· παράλληλα καλεί τα μέρη της τριμερούς συμφωνίας να επαναλάβουν τη συνεργασία τους, ιδίως επιτρέποντας στην UNHCR να εγκαθιστά παρατηρητές στην περιοχή με στόχο την πραγματοποίηση επισκέψεων πριν, κατά και μετά οποιονδήποτε επαναπατρισμό·
8. καλεί τη βιετναμική κυβέρνηση να απελευθερώσει άνευ όρων όλους όσοι κρατούνται στα κεντρικά υψίπεδα λόγω της ειρηνικής έκφρασης των πολιτικών ή θρησκευτικών τους πεποιθήσεων, μεταξύ των οποίων δραστήρια μέλη της προτεσταντικής εκκλησίας και υποστηρικτές του κινήματος ανεξαρτησίας των Ορεινών·
9. ζητεί κανείς Βιετναμέζος να μην επαναπατριστεί παρά τη θέλησή του και καλεί την Επιτροπή να βοηθήσει την καμποτζιανή κυβέρνηση στην υποδοχή των πληθυσμών που προέρχονται από το Βιετνάμ·
10. ζητεί από τα κράτη μέλη να συνεισφέρουν στην υποδοχή των βιετναμέζων προσφύγων·
11. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, την κυβέρνηση της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας του Βιετνάμ, την κυβέρνηση του Βασιλείου της Καμπότζης, το ΑΣΕΑΝ και τον ΟΗΕ.